

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 7. oktobrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris un tiesneses Aija Branta un Kristīne Krūma,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Jāņa Gutāna (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikuma Nr. 408/2009),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmo daļu, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju (turpmāk – apstrīdētā norma), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91., 105. un 109. pantam.

Apstrīdētā norma noteic:

„Laika periodā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim valsts vecuma pensiju un saskaņā ar nolikumu “Par izdienas pensijām” un nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirto izdienas pensiju saņēmējam, kurš ir obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, izmaksā 30 procentu apmērā no atbilstoši normatīvajiem aktiem piešķirtās pensijas apmēra ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā pensijas saņēmējs ir kļuvis par obligāti sociāli apdrošināto personu (darba ņēmēju vai pašnodarbināto) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”.”

2. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Tādējādi pieteikumā formulētais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts un 19.² panta pirmā daļa noteic, ka personai ir tiesības iesniegt pieteikumu (konstitucionālo sūdzību) par likumu atbilstību Satversmei tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikums ir iesniegts par tādu tiesību normu savstarpējo atbilstību, par ko Pieteikuma iesniedzējam piešķirtas tiesības vērsties Satversmes tiesā. Pieteikumā izklāstītie faktiskie apstākļi, kā arī Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtās ziņas apliecina, ka Pieteikuma iesniedzējs saņem valsts vecuma pensiju un vienlaikus atrodas darba tiesiskajās attiecībās. Tādējādi uz Pieteikuma iesniedzēju apstrīdētā norma ir attiecināma. Tāpat pieteikumā norādīts uz Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu. Līdz ar to secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

5. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst arī Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmajai daļai pieteikumā ir norādīts pieteikuma iesniedzējs un institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu. Pieteikums un tam pievienotie materiāli atspoguļo lietas faktiskos apstākļus. Pieteikumā norādīts uz Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu un sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas iespējamai neatbilstībai Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam. Tāpat pieteikumā ir ietverts prasījums Satversmes tiesai.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādi nepastāv. No pieteikuma secināms, ka iespējas aizstāvēt Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nepastāv.

Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Tādējādi uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma.

6. Satversmes tiesā izskatīšanai tiek gatavotas vairākas lietas, kurās pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam (sk., piemēram, Satversmes tiesas lietu Nr. 2009-43-01 „Par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 2. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 109. pantam un 3. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam”, kurā apvienotas 25 lietas). Minētajās lietās jau ir saņemts institūcijas, kas izdevusi apstrīdēto normu, – Saeimas – atbildes raksts. Tādēļ nav nepieciešams Saeimu atkārtoti aicināt sniegt atbildes rakstu, kurā būtu ietverts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu „ Par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam” pēc Jāņa Gutāna konstitucionālās sūdzības (pieteikuma Nr. 408/2009).

2. Atzīt, ka nav nepieciešams aicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – iesniegt atbildes rakstu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris